

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah za vsakega velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrti-stopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši "Hotel Evropa". — Upravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v "Narodni tiskarni" v Tavčarjevi hiši.

Rusija in Anglija.

Dr. V.— V velikej evropskej politiki se je zgodil v poslednjem času prevrat, katerega nasledki se uže sedaj čutijo in ki utegnejo v poslednjem razvijanju tudi nam avstrijskim Slovanom olajšati sedanji neugodni položaj. Zveza treh cesarjev, nemškega, ruskega in avstrijskega napravljena po francosko-nemški vojni kot pokroviteljica miru je razrušena in na mesto nje se pripravlja zveza rusko-angleška z daljšo perspektivo, da se tej zvezi pridruži Francija in najbrž tudi Italija. Nemčija pa ostane popolnoma izolirana med največjimi državami Evrope, ker tudi naše cesarstvo še nij tako propalo, da bi moralo kot vazal služiti svojemu najhujšemu sovražniku, če prav sedaj Magjar Andrassy hodi po tacih, za vsacega avstrijskega državljana, sramotnih potih.

Kako je prišlo do tega, za Nemčijo osodepolnega prevrata evropske politike, nij nam treba obširno razlagati. Odkar so Nemci Francoze premagali, bili so obsedeni od takega šovinizma, ki je še daleč presegal poprejšnji francoski šovinizem. Nemška politika, ali upravo njeni voditelj Bismark je z največjo brezobzirnostjo povsod v Evropi dal čutiti svojo moč in oblast zlasti manjšim deželam, na pr. Belgiji, povsod je spletal in trige, hujskal narode in delal drugim vladam vsakovrstne neprilichnosti. Bismark je tem ložje tako postopal, ker je poznal staro prijateljstvo med svojim cesarjem in ruskim carjem, ker je videl Avstrijo po notranjih homatijah oslabiljeno, o angleški politiki pa je vedel, da jej je prvo načelo miroljubje in popolna neutralnost proti političnim do-

godjajem na suhej zemlji evropskej. Dobro je tudi poznal sumnost Angličanov proti Rusom zaradi srednje-azijskih razmer, in Bismark bi ne bil tisti zviti politikar, da bi tega mrzenja med Rusijo in Anglijo ne bil za tajnem podpihaval.

Položaj je bil na videz tako ugoden, da je smel Bismark misliti na dokončanje svojega pričetelega dela, to je, na popolno pobitje Francozov. Vzlic strašnim izgubam v poslednji vojski si je Francija nepričakovano hitro opomogla, hitreje, kakor je sam Bismark pričakoval. Ne samo, da so Francozi onih pet milijard razmeroma lahko plačali, oni tudi svojo armado tako naglo oborožujejo, da bodo do leta 1877 čez eden milijon dobro oboroženih osvetoželjnih vojakov mogli na vojno polje postaviti. Bismark je izprevidel preteče, Nemčiji nevarnosti in izpoznal, da je treba udariti po Franciji predno se ta popolnem okrepi. Upal je, da bode kakor l. 1866 Avstrijo in l. 1870 Francijo, tako tudi zdaj zopet Francoze izoliral in predno se druge države zavedo, stal z nemškimi vojniki pred Parizom.

Celi časnikarski aparat, vsi oficijozni pruski listi in z njimi prusofilske avstrijske časopise „N. F. P.“, „Deutsche Ztg.“, itd. provincijalni listi celo, kakor graška „Tagespost“ in vsi enaki so po povelji svojega velikega mojstra zagnali vojni krik proti Franciji. Misli je tako zdražiti francosko samoljubje; ob enem je tudi nemška diplomacija francoski vladi čuti dala, da Nemčija vidi nevarnost v izpeljavi francoske vojne postave. Priznati se mora Francozom, da kot pravi patrijotje, kateri spoznajo nemogočnost uže zdaj se proti Nemčiji vzdigniti, so rajši zadušili svojo opravičeno nevoljo, kakor da bi bili

izpostavili svojo domovino nevarnosti pogube in poteptanja.

Bismarku je tedaj izpodletela njegova mahijaveljska nakana proti Franciji; nij se mu posrečilo, česar je želel, da bi francosko vlado zdrazil k ostremu odgovoru ter jo potem pred svetom dolžil, da je kriva nemira in vojne. Francoska diplomacija pa je storila mojsterski korak ter nakane Bismarkove razkrila v Londonu in Petrogradu. Vsled tega posredovanja angleškega ministra vnanjih zadev, potovanje kneza Gorčakova na strani svojega carja v Berlin, skupni koraki angleške in ruske vlade za ohranjenje miru, ohlajenje in oslabiljenje sedanje tricesarske zveze in očitno približevanje Anglije do Rusije.

Car Aleksander, ljubinec ruskega naroda, za Petrom I. velikim, največji regenerator Rusije, je sicer iz osebnega spoštovanja in zaradi družbinskih razmer velik prijatelj nemškega cesarja Viljema, a končno mu je blagost in moč Rusije vendar prvo in kjer gre za interese carstva, tam morajo molčati osobni občiri in čutenja. Nemčija se pred vsem neutralnosti in prijateljstvu ruske vlade ima zahvaliti, da je mogla v kratkih letih do take sile narasti. A še večja moč Nemčije in popolno zdrobljenje Francije ne more biti v programu Rusije, če neče sama sebe ustvariti soseda, ki bi naposled pri prvej ugodnej priliki svoje silno orožje obrnil proti prejšnjemu prijatelju. Ruski car je torej v Berlinu izpregovoril resno svarilno besedo in Bismark se je moral udati in odstopiti od svojih bojaželnih nakan.

Imenitni ta prevrat ruske vnanje politike vzbudil je v ruskem narodu veliko zadovoljnost, katero izrazujejo veliki ruski časo-

Listek.

Jaroslav Vladimirovič.

(1019—1054).

(Spisal po ruskih deih J. Stoklasa.)

(Konec.)

Najlepši spomin pa je ostavil Jaroslav v ruskej povesti v svojih delih notranjega ustrojenja svoje države. On je bil strasten bojevnik, pa tudi velik ljubitelj mirnega dela. L. 1007. so napali Kijev Pečenegi. Jaroslav je bil v Novgorodu, ter je brž pohitel na jug z Varjagi in Novgorodci. In čeravno so se Pečenegi približali z ogromno silo Kijevu, vendar so bili od hrabrih Rusov popolnoma potolčeni. Od tega časa se nijso ponavljali njihovi napadi v Rusijo. En del Pečenegov se je naselil na ruske zemlji in mi je bodemo kasneje videli v ruske vojski služiti. V spomin te zmage je dal Jaroslav sezidati cerkev sv. Sofije v Ki-

jevu na tistem mestu, kjer se je dogodila ljuta bitka s Pečenegi.

Cerkev sv. Sofije je bila sezidana od grških zidarjev in ukrašena od grških umetelnikov. Negledé na vsa sledeča preustrojenja in prikrpine more služiti ta cerkev kot obrazec čistega bizantinskega sloga ne samo v Rusiji, nego i v celej Evropi. V Rusiji je to edino zidanje iz XI. veka, ki se je ohranilo precej v dobrem stanju.

Razen cerkve sv. Sofije je sezidal Jaroslav v Kijevu tudi cerkev sv. Irene, katere pa zdaj nema več; tudi samostan sv. Gregorja je od njega ustanovljen. Razprostranil je tudi mesto Kijev, ter napravil tako zvana „Zlata Vrata“ s cerkvijo sv. Blagovesti. Po njegovej zapovedi je sezidal njegov sin Vladimir v Novgorodu lepo cerkev sv. Sofije po primeru kijevske, samo v manjših razmerah. Ta cerkev je bila glavna svetinja v Novgorodu.

Čas Jaroslavov je znamenit tudi v raz-

širjevanji krščanske vere po vsih krajih Rusije. Takrat so uže izrasli potomci onih otrok, katere je Vladimir dajal v šolo. Jaroslav je v tem pogledu nastavljal del svojega očeta. V letopisih stoji zapisano, da je zbral Jaroslav v Novgorodu od starost in duhovnov 300 otrok, ter je dal učiti knjige čitati in pisati. Pošiljal je v vse podvržene zemlje krščanske duhovne, da narod podučujejo. V suzdalskej zemlji pa se je boril sam proti poganstvu. Nastala je namreč v teh krajih huda lakota. „Volkvi“ (poganski duhovni) so naučili ljudi, da stare žene pri sebi skrivajo žito in drugi živež. Narod se je vsled tega pobunil in nekoliko žen je bilo ubitih. Jaroslav je prišel v Suzdal, kasnil Volkve, ter je zaprl v tamnice, narod pa podučeval, da je lakota za kaznen od boga, a ne čarodejstvo starih žen. Krščanstvo se je začelo silneje razširjati v tej zemlji. Vedno globočje so se poprijemale korenine nove vere v Kijevu in vsled tega

pisi. „Golos“ od 29. maja (10. junija) pri-
naša obširni članek o „možnej zvezi Anglije
z Rusijo“, v katerem posvečuje sedanjemu poli-
tično položnju v Evropi in ohranjenju mira
vsled posredovanja Rusije in Anglije. „Po-
slednja nedorazumljenja mej Germanijo in
Francijo,“ piše „Golos“, „so podvrgli nekate-
remu izpitanju naš prijateljski zvez z našim
najbližnjim zapadnim sosedom. Ko bi Ru-
sija odobrila mnenja, katera so se odkrito
kazala v visokih berlinskih sferah, gotovo
bi germanski polki v tem trenutku uže zopet
stali na francoskih tleh. No Rusija teh
mnenj nij odobrila, k temu neodobrenju je
pristopila Anglija in mir je ohranjen vsaj
za nekaj časa“. A „Golos“ dvomi, da bi
berlinske visoke sfere resnično odstopile od
svojih vojnih namer. Zaveza treh cesarjev
ne garantuje mira, ako eden teh zaveznikov
sam misli na vojno. Rusija si nikakor ne
želi vojne, da ne moti svojega notranjega
razvitka. O Avstro-Ogerskem, meni „G.“,
nij misliti, da bi koga napadalo. Germanija
pa ima odkrite vojne namere. „G.“ potem
pozdravlja približevanje Anglije do Rusije
in upa, da se kmalu uredijo srednje-azijske
razmere in da se obe državi zedinijo v glav-
nih točkah srednje-azijske, kakor tudi
iztočne politike. V Aziji Rusi ne bodo
skušali svoje moči raztegniti v Indijo, ampak
se omejiti na srednjo Azijo. V iztoku
pa je za Ruse in za Angličane glavna stvar,
da ostanejo Dardanele in Bospor odprte
za obojne ladije. Dežele ob Bosporu, Ma-
mornem morji in Arhipelagu naj ostanejo
temu, kdor ima boljše pravico jih vladati.
Končno izreče „Golos“, da je postopanje v
poslednjem času ruske diplomacije bilo od
ruskega naroda z navdušenjem in največjim
veseljem sprejeto. „Nacionalno rusko je
čuvstvo toržestvujet (triumfira), ko-
gda na delah Evropi skazivajetse
mogućestvenoje vlijanije Rossij“.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 16. junija.

Na *Dunaji* je bilo 15. t. m. obrav-
navanje pred dež. sodiščem zoper tistega
Wiesingerja, ki je ponujal se jezuitom, Bis-
marka napasti, in je bil obtoženec oproščen
tožbe poskušene goljufije.

so se tamkaj zidali samostani za samosta-
nom. Pomnoženje škofovskih stolic zahtevalo
je tudi glavne stolice nad vsemi, to je me-
tropolit. Zategadelj je utemeljil Jaroslav
tudi metropolijo v Kijevu. Prvi metropolit
za njega je bil Teopompt, ki je posvetil l.
1039. Desjatinajo cerkev, vnovič preustro-
jeno po Jaroslavu. L. 1051. je bil postav-
ljen mesto Teopompta po zboru vseh ruskih
škofov za metropolita Ilarion, rodom Rus,
znamenito učen za svoj čas, kar trdi od
njega napisano delo o „blagoslovu in za-
konu.“

Jaroslav sam je ljubil čitanje in besede
književnih ljudi. On je poklical k sebi du-
hovne iz Grške in iz Bolgarske, ter jim je
zapovedal, da prevedejo iz grškega na
ruski jezik razna dela duhovnega soder-
žaja; tudi so morali uže prevedene prepisa-
vati. Bolgari pa so prinesli soboj mnogo
knjig pisanih starim bolgarskim jezikom, ki
se sedaj nazivlje cerkveno-slavjanski. Na

Hrvatski sabor je bil 14. sklenen.
O njem prinesemo več v dopisu jutri.

Proganjanje in zatiranje *Slovakov*
traje dalje. Politični urad v Lipt. sv. Mi-
klavžu je dal odstraniti iz društvene hiše
„Slovenska Národná Beseda“ ta napis. Be-
seda „narodna“ je baje vznemirjala ogersko
„državo.“ Te dni je pak imel konečno ob-
ravnavo pred peštanskimi porotniki urednik
lista slovaškega „Orol,“ ker je objavil pe-
sem „Pest na pest,“ kakor odgovor k bro-
šuri „Jelszavunk,“ v kateri se Slovaci ime-
nujejo psi. Pesen res imenuje Slovaškožerce
morilce, rablje in tirane, katerim se morajo
„polomiti rogov,“ vendar inkrimirana pesen
nij še napad na ogersko vlado.

Magjarski „Közördek“ pravi: „Po
najnovejših dogodkih je za Andrassy-ja
dvorni zrak na Dunaji prav soparen in te-
žak postal.“ — Bismark je šel na odpust,
da bi le še njegov mali in poslušni famulus
Andrassy šel na odpust, in sicer na Ban-
hanski odpust.

Vnanje države.

Poljska je vložila te dni v hladno
zemljo enega svojih najboljših sinov. Karel
Libelt, kinč poljske literature in znanosti,
prvi bojevnik za pravice svojega naroda, je
9. junija umrl v Brdovem. „Izguba njega,“
— pravi „Dz. Pozn.“ — „prouzročuje ob-
čutljive rane v vrstah ljudi, katerih srce
je toplo bilo za Poljsko, ki so za njo in le
njej živeli v pravem posvečenju, ki domovino
nikdar nijso zlorabili v svojo korist, kateri
so povsodi umeli, za njo delati. Zatorej je
bil Libelt zaradi svojih vedežnih in literar-
nih zaslug sin cele Poljske. Revolucija leta
1841. je imela velik upliv na celi narod
poljski. Literatura, se vé da, zanimanje za
družbena in politična vprašanja, to vse je
izcimilo se iz zemlje, namočene krvijo in
otresene po vstaji l. 1831. Nij čuda, ka je
ves narod poljski kar hrepenel po činih.“

V *francoske* narodnej skupščini je
škof Dupanloup 14. junija govoril o postavi
gledé višjega poduka proti dostavku Ferry-
jemu, ki hoče, da država podeljuje akade-
mične grade. Dupanloup je bil za predlog
Parisov, ki hoče, da doktorstvo na Francos-
kem dele mešane razsodne komisije. Tudi
naučni minister je bil zato.

Pruski deželni zbor, ki je od 16.
januarja do sedaj štiri jako ostre cerkveno-
politične postavbe proti katoliškim duhovni-
kom na Pruskem sklenil, bil je 14. t. m.
zatvoren.

V Berlinu se je *Arnimova* znana
pravda začela 15. t. m. v drugej inštanci
obravnavati v neprisočnosti obtožencevej,
kateri je bolan.

Angleži, kakor se iz Kalkute po-
roča, bodo imeli vojsko s kraljestvom
Birma, ki se zanaša na pomoč Kive.

tak način je postala v Kijevu knjižnica, ka-
tero je dal Jaroslav umestiti pri sv. Sofiji.
Jaroslav je imel tudi v mislih, da kneževski
svoj rod prosveti, in iz tega cilja je dal on
prenesti po utrjenji Kijeva telo Gljeba v
mesto, ter ga položiti s telesom Borisovim
v Visgorodu. Od tega časa je začel ruski
narod v Kijev romati, ter pripovedovati o
čudežih, ki so se na grobu sv. bratov do-
gadjali. L. 1044. je izvršil Jaroslav čuden
obred: on je namreč zapovedal, izkopati iz
zemlje kosti svojih dedov Olge in Jaroslava,
krstiti je in potem pokopati v desjatinsej
cerkvi.

Jaroslav je skrbel mnogo za naseljenje
v Rusiji. Ruska zemlja je bila obširna, ali
malo ljudnata; tudi meje so bile od vseh
stranij odkrite za napade sovražnih narodov.
Vsled tega je zidal Jaroslav, po primeru
svojih predhodnikov nova mesta, ter nasel-
jeval v nje ujeta prebivalce drugih bolj na-
polnjenih mest. Kijevski knezi so posebno

Dopisi.

Iz Trsta 12. junija [Izv. dopis.]
Sinočnja seja tržaškega mestnega zbora je
bila jako burna. Zopet je pokazala laška
stranka svojo nepravilnost proti naši na-
rodnosti. Hermet je s svojo harlekinado pri
svojih pristaših žel pohvalo. Seja je trajala
dve uri. Prva točka dnevnega reda je bila
resolucija slovenskega političnega društva
„Edinost“, ki energično terja, da se s slo-
vensko okolico uraduje v slovenskem
jeziku. Resolucija je bila prebrana, in vi-
deti je bilo, kako je Lahe grizlo, da se ti
pohlevni Slovenci tako možato za svoje pra-
vice poganjajo in ne spé več narodnega spa-
nja, kakor bi Italijani in Nemci radi. Baron
Pascotini je predlagal, naj se resolucija iz-
roči delegaciji ali posebnej komisiji, katera
bode to reč preiskavala in zboru poročala.
Naš Nabergoj je naglašal, da društvo
„Edinost“ ne zahteva nič posebnega in nič
nepravičnega; da je magistrat dolžan ura-
dovati s slovensko okolico v tem jeziku, ka-
tereza govori; poudarjal je na dalje, da to
pravico za Slovence uže ne le narava terja,
nego tudi člen 19 osnovnih državnih postav,
ker zagotavlja enakopravnost vseh jezikov
v Avstriji, torej tudi opravičenje slovenskemu
jeziku. G. Burgstaller omenja, da so doha-
jali slovenski kmetje k njemu vprašati, kaj
da pomeni ta ali oni poziv v laškem jeziku,
katerega jim je potem moral razložiti. Ako
bi bilo v slovenskem jeziku pisano, gotovo
ne bi bilo treba kmetom daleč hoditi povpra-
ševati o obsegu pozivov. Govornik podpira
predlog g. Pascotinija in želi, da bi se oko-
ličanom prišlo po kakem ugodnem potu s
pravico naproti.

Hermet, podpredsednik, je bil za ta
večer za nalašč oddal predsedništvo, ker žu-
pan je odpotoval na Dunaj, in je s svojo
navadno kričavostjo, prazne laške kvante
mlatil in take argumente na dan vlekel, ka-
tere bi vsak otročaj zavrgel. Tožil in gra-
jal je ostro obliko resolucije, ker je nam
prizadevano krivico naravnost v obraz go-
vorila laške krivične stranki. Hotel je do-
kazati, da bi bilo slov. politično društvo
„Edinost“ vse drugače pohlevno pred mestno
starešinstvo stopiti moralo. To se ve, on bi
terjal, ako bi mogel, da bi okolica za vsako
reč morala klečeplaziti pri oholemu Lahu.

skrbeli, da previdijo južne ruske predele s
trdnjavami, kajti tem je največja nevarnost
pretela od stepnih kočevnikov.

Knez je bil vrhovni sodnik naroda, in
sodili so se obtoženi na kneževskem dvoru
po samem knezu ali po njegovem namestniku
(tigu). Pisanih zakonov takrat v Rusiji še
nij bilo; sodnije so morale soditi po rodni
običajih. Na temelji teh običajev je sestavil
Jaroslav s svojimi bojarji prvo knjigo ruskih
zakonov, ki je poznata pod imenom „Ruska
Pravda“. V njej so navedene večidel kazni,
katere zadevajo razne prestope in razžaljenja.
Le-ta kazen obstoji v denarjih (vira). Za
ubojstvo se je mogel po njej maščevati brat
za brata, sin za očeta, vnuk za deda. Ako
se nij nobeden maščeval, plačala se je knezu
„vira“, ki je bila različno velika, odmerjena
po svojstvu prestopka kakor tudi o osebi
razžaljenega. Tako se je moralo plačati za
vsacega slobodnega 40, a za kneževskega moža
80 „griven“. Verjetno je, da se odnosi na

A moti se. Okolica plačuje vse davke in pristojbine, torej jej nij treba prositi pravice, ampak terjati jo sme, in to energično, nikdar ne strašljivo.

Hermet pravi naposled, da v Gradci in na Dunaji ne občuje mestno starešinstvo v drugem, nego v nemškem jeziku. Trst je laški in torej je komunski jezik laški. Čveka dalje staro neumnost, da ljudstvo ne razumeje „novega slovenskega jezika“ in predlaga, da naj se torej z resolucijo preide na dnevni red.

Dr. Lozer priporoča predlog g. bar. Pascotinja in poudarja potrebo slovenskega jezika, kakor tudi korist cele komune, ki bi izvirala iz tega, če je Slovincem pravična.

Nabergoj še odgovarja Hermetu, ki je dejal, da uradniki slovenskega jezika ne znajo, ter reče, da nij okolica zaradi tržaškomestnih uradnikov na svetu, ampak uradniki morajo biti zarad ljudstva, torej zarad okolice, kajti vsak uradnik bi tu v Trstu moral biti zmožen, govoriti oba deželna jezika, laškega in slovenskega. On apelira še enkrat na pravičnost, katero morajo poslanci vedno pred soboj imeti, da bodo po pravici resolucijo delegaciji izročili v prevdarek, ter zboru potem poročali. Dr. Cosolo, razgrižen duh, je hudo govoril proti predlogu in podpiral predlog Hermetov. Isto tako drugi govorniki levice.

G. Wittman, Nemec, se je ta večer pridružil zopet Lahom. Po takih govorih in predlogih bode njegovo „domorodno društvo“ izgubilo v okolici vso veljavo in simpatijo. Resolucija je bila dana na glasovanje. Predlog Hermetov je bil z večino glasov sprejet. Temu se nij čuditi. To je v Trstu navada ali „usus.“ Moč je, kakor Nemcem, tako tudi Lahonom, več nego pravica.

Po glasovanju se je še dalje govorilo. G. Burgstaller je dobro govoril. Proti zadnjemu je nastala prava zmešnjava. Ko je dr. Lozar govoril, nastal je hrup, ker je Lahonom v obraz celo resnico povedal. Citiral je Hermetov govor iz lanske burne seje. Predsednik je opominjal galerije, in levica je se stoli ropotala, vpitje je bilo prav laško, a dr. Lozar nij jenjal, dokler nij govora končal. V tem hipu je bila seja zaključena za ta dan.

Na dnevni red prehajati z vsako slo-

Jaroslavove čase dika (posebna) vira, ki se je plačala knezu od cele občine ali vrvi (od vrvi, s katero se je odmerila zemlja nadležne občine) v tem slučaju, ko se je dogodilo tej zemlji ubojstvo, pa ubijalca nijso poiskali. Ako je imel obtoženec zaprt biti, sodilo ga je 12 izbranih mož (porta).

Še pred svojo smrtjo je razmestil Jaroslav svoje ime po ruskej zemlji. V Novgorodu je knježeval njegov starejši sin, ki je pa uže l. 1052 umrl. V Turovu je bil za kneza postavljen njegov drugi sin Jzjeslav, kateremu je oče dal po smrti Vladimirovej tudi Novgorod ter ga odredil po svojej smrti za velikega kneza kijevskega. V Černigovu pa je knežil Svjetoslav; v Perejeslavi — Vsevolod; v Vladimiru Bolinjskem — Jgor, a v Smolensku — Vječeslav.

Jaroslav Vladimirovič je umrl 20. feb. l. 1054 v rokah ljubljene sina Vsevoloda ter bil pokopan v cerkev sv. Sofije v mramorni grob, ki je ostal cel do današnjega dneva.

vensko prošnjo in terjatvo naše okolice, to je laška pravica, to je tist nemško-lahonsk liberalizem, ki sosedu nos reže in mu govori: „ne boj se!“

Da pa drevo laške stranke v Trstu ne bode do nebes rastlo, za to skrbi duh našega časa, kateri goni kolo vedno okrog in kaže, da časi so izpremenljivi. Zdaj gospodarite paševsko, potem pridejo na vaše mesto drugi gospodje ter bodo porabili orožje, katero vi zdaj upotrebljate — proti vam samim.

Iz Kamnika 14. jun. [Izv. dop.] Studilo se mi je, slišavši pred nekimi dnevi besede, koje morajo vsacega poštenjaka v srce boleti, zato pa naj mi bode dovoljeno, da obelodanim ljudi, ki zmirom ročé proti vsemu, kar je narodnega, zabavljajo čez vse kar je v čitalnici naše. Po nekem pogrebu so imeli fantje, ki so umrlega nosili in mu do hladne zemlje svetili potem neko pijačo, katere se ve je tudi vince spravilo v burnejši pogovor, in tudi do naše čitalnice, in ker so bile različne misli sedečih, bilo je tudi različno pogovarjanje. Kar vstane krčmar g. L. in zareži, da kdor je v čitalnici nij nobeden nič vreden, razume se, da so bili nekateri tudi razžaljeni, pa upali si le nijso domačemu gospodarju ugovarjati. Vprašam li jaz g. L., kateri je več vreden, ali tisti udje, kateri imajo njega na žnori ali je on sam. — Svetujem Vam pa, pustite čitalnico našo v miru, in ne drezajte, ter prvo pometajte pred svojim pragom, potem ako vidite drugod, pomedite drugod. Druzega tacega imamo tudi še krčmarja, kateri se tudi veliko usti zaradi čitalnice, kar se mi tako zdi kakor Dežman drugi, kajti ta gospod G. bil je prej hud narodnjak. Zakaj je sedaj postal hud veteranjak? On je bil prvih podpirateljev snovaje čitalnico našo, on je bil vrli agent pri volitvah za narodno stvar, a zdaj je vrli agent nemškutarski in — v državni zbor že je volil in delal za nemški rajh. Kamenčani! Mi pa bodimo složni in pustimo take ljudi v miru, in hodimo v gostilne, koje so naše, izpustimo take krčme, take ljudi, koji so proti nam, kajti prijatelj prijatelja odvrne.

Naše mesto dela velik napredek zarad romantičnih kamniških okolic, kajti že sedaj imamo polno tujcev pa še vedno dohajajo. Le škoda, da še nij toplice, katere mislijo narediti gg. Kecel & Prašnikar, kajti prišlo bi jih tim več v Kamnik tujih ljudi, kateri se tudi radi včasih malo v vodi ohladijo. Kakor je razvideti, bodo toplice jako velike, kar bi dajalo Kamniku lepo ime in razglas.

Domače stvari.

— (Štajerski c. kr. namestnik) je prišel 14. v Konjice, da si ogleda strašno nesrečo, ki je prebivalce tega okraja zadela po hudej uri, ter vladi nasvetuje, kako pomoči.

— (Toča) je 14. t. m. močno pobila in dosti škode naredila v Želimljah blizu Turjaka.

— (Mirenska čitalnica) na Goriškem napravi dne 20. junija ob 7. uri zvečer besedo s petjem, gledišno igro in tem bolo.

— (Pomen potresa.) Od Kroke na Gorenjskem se nam piše: Naš kmet navadno pravi, da potres dobro letino, včasih pa tudi

povodenj pomeni. Vse drugače pa so izmdrovale pobožne ženske duše na Črešnici v Ovsiškej fari, kjer še nij nobene šole, in je župan baje prvi protivnik ustanovitve take. Te tercijalke pravijo: „sv. oče papež ne morejo iti ali pisati po celem svetu, zato je bil tri dni potres, da bi vsi ljudje tri dni za papeža molili.“

Izpred porotnega sodišča.

I.

V Ljubljani 7. jun.

France Lavrič, sploh imenovan Ramšelj, 36 l. star, oženjen osobenjak iz Golč pri Litiji je v noči od 17. do 18. dec. 1873 Neži Vozelj na Sterminjivi in njeni dekli Rezi Remec iz zaprte hiše in zaprte omare reči in gotovine v vrednosti od 31 gold. 18 kr. av. velj. in

v noči od 29. do 30. dec. 1873 grantarju Matevžu Dolarju iz Ljubeka in njegovi sestri Marijani Dolar tudi iz zaprte hiše in zaprte omare z vlomom zlate srebrne in papirnate gotovine v vrednosti od 558 gld. 87 kr. av. velj.

iz posestva brez njih dovoljenja v svoj prid vzel in s tem se hudodelstva tatvine po §§. 171, 173, 174 II. b in d in 176 II. a k. p., s katero se kaznuje po §. 270 k. p. krivega storil.

Pri porotnej obravnavi je bil obsojen na 6 let ječe.

(Dalje prih.)

Narodno-gospodarske stvari.

Bučela.

kako se spolno razvija in kako živi.

(Prirodopisna študija, spis. J. Ogrinec.)

(Dalje.)

Ravno izlezle mlade bučele pokrite so z njeznimi, belkastimi dlakicami; a stareje, ogolivši se, so gladke in črnkasto-svile. Mlade letajo raje in pridneje beró, starejim pa menj škodi nepovoljno vreme. V dveh dneh ojači se mlada delavka dovolj, da izleti prvokrat navadno v topel po polu dne. Tedaj je zanimivo gledati, kako take mlade bučele švigajo iz panjů, naj prej pozorno motreč žrelnico, potem oddaljajoč se v vedno večih umikljajih veselo brenčeč obletavajo panj, dokler si dobro zapazijo njega in ulnjaka bližnjo okolico. Potem še le odletavajo medonosnega cvetja iskat sem ter tja daleč na miljo: tako izvrstno diše! Baš tako bučela vrnivši se uže prvokrat dobro pogodi svoj panj: tako dobro ima pamtenje!

Spolno so delavke po anatomsčnem preiskavanji samice sè zamorjenimi jajnjeki. A dokazano je, da tudi oné, posebno ako so izgubile matico, dobijo toliki nagon k razplodivanju, da nekatere začnó jajčica leči, iz katerih pak, ker nijso oplodena, valé se zgolj le trotje.

Spomladi, ko bučele zunaj po cvetji dobivajo obilne pašé, posebno hitro napreduje njihovo delovanje v panju. Delavke gradijo satje. Ali samo z medom hranene bučele morejo in hočejo satje delati, in še to samo tedaj, kekar imajo obilno pašé vèu zunaj. Ako se jim noter poklada še toliko meda ali sladora, živé sicer, ali ne kažejo napredka.

Število delavk hitro raste. Panj se vse bolj in bolj polni satjem in bučelami. Tako bi se kmalu prenapolnil vèu panj, ako bi matica v tem časi ne dobila nagona rojiti: to je, po priliki z dvema tretjinama starih in mladih bučel, katere se ji prostovoljno pridružijo, zapustiti svojega dosedanega prebivališča. Ker se pa dogodi, da tudi na pol polni panjevi uže rojijo, daje nam to dokaz, da vzlasti le težaja po razmnoževanji povaja matico na rojenje: ker le na tak način

se po naravnem potu zarejajo nove matice in nove bučeline zadrage.

Poprej pa, kakor izleti roj, matica z delavkami vred poskrbi za bodoči obstanek panju, ki bi drugače vsled njene selitbe osirotil in poginil. Delavke namreč naredé najraje na zadnjih in doljnih straneh satja do 16 večjih lončkov, tako imenovanih matičnih zibeljk, ali matičnjekov, v katere matica znese oplodena jajčeca. Iz teh izlezle ličinke dobivajo od delavk obilneje in bolje hrane, po čemer se dogodi, da se iz njih razvijó nove matice. Te so nekaj večje od ostalih bučel, niso dlakaste, ali imajo daljši, rumenejši zadek z nosilom, skozi katero ležejo jajčeca, in z želom, s katerim pa strupeno ne pičijo človeka, pač pak hitro umore vsako drugo matico. Da se pa prihodnje matice tudi oploditi morejo, naredé delavke, otovré tudi sat z večimi piskerci, trotov sat, a iz jajčec, navadno v take položene, izvalé se samo trotje. Ker je dovolj znano, da tudi neoplođene (neoprašene ali neobhojene) matice, ako se navadno zavoljo slabega vremena niso mogle spariti s trotom, vendar navzlic temu ležejo jajčeca, iz katerih pa se vedno valé le trotje (za to trotovka), moramo sklepati, da taka, v trotov sat položena jajčeca, niso oplodena, to je, plazeč se skozi jajčnikov odvodnik se niso nedoteknila trotjevega semena v mehurčku. Matica more torej po svoji volji ali oploditi, ali ne oploditi jajčec.

Trotje so nekaj večji od delavk, nemajo žela, ne delajo ničesar, izletavajo zamolklim brenčanjem navadno le v vroč po polu dne, ter so samo za to, da oplodé matice. V to svrhu imajo možka plodila; to je dve ledvici podobni spolovili, kateri izločujeta seme (sperma), potem dva cevčasta, semenska hodnika, katera se na skoro spojita v vzajemno cev, končajočo se v naprčeno udo.

(Dalje prih.)

Listnica opravištv. G. S. J. v Hotedersku. Da Vam naš list tako neredno dohaja, nijsmo mi krivi, ampak pošto vodstvo, katero po naši slovenske deželi take uradnike poslovať pusti, ki ne razumejo trohice slovenski. Vašo pritožbo smo tukajšnjemu poštenu uradu naznanili. Ali bode v tej zadevi v naši deželi kmalu bolje, ne vemo, vsakakor pa je dolžnost imenovanega urada, da take nedostojnosti odpravi. — Ali nij pravi škandal, da poštarji nevedó za Logatec?

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalesscière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicini in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, žumenje v ušesih, slabost in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je bolje, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle Stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Tuji.

15. junija:

Evropa: Porlie iz Dvora. — Birtov, Schelak iz Trsta.

Pri Sionu: Schinek iz Dunaja. — Pretner iz Aleksandrije. — Grafusk iz Dolenjskega. — grof Abriani iz Aleksandrije. — Pavčić z gospo iz Siska.

Pri Mali: Grieh iz Dunaja. — Herman iz Berlina. — Stadler iz Dunaja. — Bomer iz Gradca. — Menzel iz Dunaja. — Pfau iz Trsta. — Kothstahl iz Dunaja. — Waselevsky iz Brna. — Musquitter iz Dunaja. — Fišer iz Gradca.

Pri Zamorci: Fišer iz Celja.

Izdajatelj in urednik Josip Jurčič.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja,

Bonn, 10. jul. 1852.

Revalesscière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in grizi, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnu, pri prisadljivem a bolehnem draženju v scalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodehju v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učerih društev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalesscière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovaleca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalesscière du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpefn, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj pacient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalesscière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Montona, Istra.

Učinki Revalesscière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

Št. 80.416. Gosp. F. V. Beneka, pravi profesor medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalesscière). Deté je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno blijuvalo, kar vsa zdravila niso bila v stanu odpraviti; toda Revalesscière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

St. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanju glave in davljenju.

St. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšanji in hipohondriji.

St. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanju dušnika, omotici i tiščanju v prsih.

St. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznadejni prsni bolečini in pretresu čutnic.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenju, nespanji in hujšanju.

St. 75.928. Barona Sigm 10 letne hramote na rokah in nogah i. t. d.

Revalesscière je 4 krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalesscière-Biscuiten v pušicah 4 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalesscière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.

— Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbrucku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lendí Ludvig Müller, v Mariboru M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Čerovicah pri N. Snirhu, v Oseku pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberanzmeyer, v Temešvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaždinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specerjastih trgovcih.

tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštah nakaznicah ali povzetjih.

Dunajska borza 16 junija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	70 gld.	10 kr
Enotni drž. dolg v srebru	74	10
1860 drž. posojilo	112	20
Akcije narodne banke	966	—

Uradno naznanilo.

17. junija 1875.

Javne dražbe: Josip Jakličovo iz Vidma, 4450 gld., 26. junija (I. Velike Lašice). — Ant. Meršnikovo iz Semrja, 28. junija (II. Ilirska Bistrica). — Peter Kasunovo iz Kasun, 26. junija (I. Črnomelj). — Fr. Kovačičovo iz Sv. Trojice, 28. junija (I. Lož). — Janez Benediktovo, 25. junija (I. Novo mesto). — Matija Rudmanovo iz Rezanje, 1180 gld., 25. junija (I. Metlika). — Fr. Žabcevo iz Sele, 25. junija (III. Postojna). — M. Sant ove iz Belskega, 25. junija (III. Postojna).

Razpisane službe: Za učitelje v Krškem, Ratečah, Kostanjevici in Leskovcu pri Krškem do 24. julija t. l. — Prošnje dotičnim krajnim šolskim svetom.

Loterijne srečke.

Na Dunaji 12. junija: 63. 82. 72. 1. 8.

V Gradcu 12. junija: 76. 12. 15. 82. 79.

Kreditne akcije	223	—
London	111	35
Napol.	8	86 1/2
C. k. cekini	5	25 1/2
Srebro	101	85

Več sto centov suhega bukovega oglja

najboljše vrste, na debelo ali na drobno, se prodava

drvarske zalogi

na prejšnem Pajkovem tesarskem prostoru v trnovskem predmestju, hišna št. 18 b. (216—1)

Piccolijeva lekarna „k angelju“.

Farmacijske specialitete

Gabriel Piccolija,

lekarja v Ljubljani, na dunajske cesti.

Anaterinova ustna voda in zobni prašek.

Boljši, nego vsaka druga zobna voda in zobni prašek, pravo sredstvo zoper zoboból in ustne bolezni, zoper gnjilobo in majanje zob, zoper differitis ali vnetico grla in skorbut, prijetnega duha in okusa, krepi dalje zobno meso, in je sploh neprimerljivo sredstvo za čiščenje zob. Kedor ga enkrat poskusi, dal mu bode gotovo prednost, vzlic vsim enakim izdelkom. 1 steklenica 60 kr., 1 škatlja 40 kr.

Ribje olje, pošiljano na ravnost iz mesta Bergen na Norveškem, brezkusno in ne slabodiseče, 1 originalna steklenica 80 kr.

Pravi sajdlincev pulver. Nareja se z čisto kemičnih tvarin. 1 škatlja 80 kr., 1 tucat škatelj 6 gold. 60 kr.

Pravo vinsko žganje z soljo, v pomoč bolehnemu človestvu, pri vseh notranjih in vnanjih prisadiah, zoper večino bolezni, posebno za vsakovrstne rane itd. 1 steklenica 40 kr.

Elikzir iz Kine in Koke. Najboljši do sedaj znani želodečni likér. Pospešuje cirkulacijo in prebavljenje, ter različne organe in ude z nova okrepi in oživi. 1 steklenica 80 kr.

Glycerin-Crème. je posebno izborno sredstvo zoper razpokane ustnice in kožo na rokah. 1 flacon 30 kr.

Lancaster-lilijna voda. Toaletni zaklad.

Specijalno, da se ohrani koža krasna, nježna in mehka, se jej daje prednost pred vsemi umivalnimi vodami, lepoticjem in lepoticnim sredstvom, katera so čisto škodljiva. 1 steklenica 1 gold.

Rajževi pulver. Izključljivo iz vegetabilnih tvarin, posebno zdrav za kožo, katerej podeli izvorno brhkost in čvrstost, kar se nahaja le pri mladini. 1 paket 10 kr., 1 škatlja 40 kr.

Sok iz Tamarinde. Po mrzlih sredstvih iztlačen. Učinkuje znamenito krepilno in olajšajočo. 1 steklenica 40 kr.

Neizmotljivo sredstvo zoper mrzlico. Učinek tega leka je dokazana istina in vsaki bolnik, ki je lek uže poskusil sam na sebi, se bode radostno prepričal, da je najmočnejše in zanesljivejše sredstvo do sedaj znanih zoper ponavljajočo se mrzlico. 1 steklenica 80 kr.

Naročila se izvršujejo vračajoč se pošto proti poštenu povzetju. (132—36)

Notarski koncipijent.

Absolviran jurist, zmožen popolnem slovenskega in nemškega jezika v besedi in pismu, išče si mesto notarskega koncipijenta. Dopolni naj se adresirajo: **St. Tegethoffstrasse št. 12,** (195—3) **Maribor.**

„Biljar“

še dobro ohranjen, uže razigran se prodá jako po ceni. — Več se izve pri **Jarnej Pol-u,** (194—3) kavarnarji v Postojni.

Lastna in tisk „Narodne tiskarne“.